

AGRUPACIÓ : Drets Socials i Inclusió

PROGRAMA PRESSUPOSTARI: 317. Inclusió social i lluita contra pobresa

Pla de Govern: 3. Equitat Social, igualtat, feminisme i benestar

Pla Departamental: 1. Reduir les taxes de pobresa, amb especial atenció a la pobresa infantil, modernitzant i avançant en la integració de les prestacions socials

Diagnòstic de la situació

Necessitat a la qual fa front el programa:

La situació econòmica i social dels últims anys ha afectat les condicions de vida a Catalunya ha fet emergir situacions precàries i ha provocat que antics factors d'exclusió social s'hagin superposat a contingències biogràfiques, afectant de manera transversal sectors significatius de la població. A aquesta realitat cal afegir-hi les tensions inflacionistes dels darrers anys i l'elevat preu de l'habitatge que afecten de manera significativa les economies domèstiques. Aquest context socioeconòmic està generant una forta pressió als serveis socials i a les polítiques socials. Tampoc es poden obviar determinats factors estructurals que afecten la nostra societat en la generació de desigualtats socials, risc de pobresa i d'exclusió social. La flexibilització i precarització del mercat de treball, els canvis en l'estructura tradicional de la família, els quals han fet emergir noves formes d'organització familiar (augment de la monoparentalitat i de gent gran que viu sola i sense lligams), les desigualtats de gènere i l'increment de la població immigrada, són fenòmens que requereixen una mirada global, comunitària i estructural.

Població objectiu:

Les actuacions d'aquest programa van destinades a totes les persones que viuen o es troben al territori de Catalunya, especialment a aquelles que pateixen mancances socials i/o econòmiques que comprometen el seu desenvolupament personal i la seva integració social i als infants en risc de pobresa i exclusió social.

Descripció detallada de la necessitat:

La conjuntura econòmica i social dels últims anys ha impactat notablement en les condicions de vida de la població catalana. Segons dades de l'IDESCAT, a Catalunya, la proporció de persones en risc a la pobresa és del 17,4% l'any 2024 (16,9% en els homes, 17,8% en les dones). Per grups d'edat, el risc de pobresa presenta més incidència en els menors de 18 anys, grup on la taxa assoleix el 28,0%; 10,6 punts per sobre de la del conjunt de Catalunya. Per composició de la llar, aquelles llars amb fills dependents presenten un risc de pobresa del 22,0%, 9,8 punts percentuals per sobre de les llars sense fills dependents, que presenten una taxa de risc de pobresa del 12,2%. Dins del grup de llars amb fills dependents, la situació de les llars monoparentals formades per un adult amb un o més fills menors és la que presenta una taxa de risc de pobresa més elevada (42,8%).

La relació amb l'activitat és un dels factors que més impacte té en el risc de pobresa. El mateix any 2024, les persones aturades presentaven un risc de pobresa del 31,0%, mentre que el risc de pobresa de les persones ocupades es va situar en el 10,9%.

Si ens fixem en el risc a la pobresa i els nivells de formació assolits, observem que la taxa de risc per a les persones amb formació superior és d'un 7,5%; un valor 19,7 punts per sota de la taxa de risc de pobresa per a les persones amb nivells de formació primària o inferior, que se situa en un 27,2%.

Així mateix, els ajuts socials tenen un impacte molt significatiu en la reducció de la pobresa, ja que la taxa de risc de pobresa abans de totes les transferències socials s'enfila fins al 40,1%. Tanmateix, si es calcula la taxa després de les pensions i abans de les transferències socials, aquesta es redueix fins al 23,9%. I finalment, si a les pensions hi sumem la resta de transferències socials, la taxa se situa en l'esmentat 17,4%. Això implica que les pensions tenen un efecte reductor de 16,2 punts percentuals, i, la resta de transferències socials, 6,5 punts d'efecte reductor. En total, doncs, les pensions i les transferències socials redueixen el risc de pobresa en 22,7 punts percentuals. La taxa AROPE explora, a banda del risc a la pobresa, les privacions materials i la intensitat laboral. L'any 2024, la taxa AROPE es va situar en el 24,0% a Catalunya (23,3% els homes, 24,6% les dones). A banda de la taxa de risc de pobresa, si posem el focus en les dues variables restants que conformen la taxa AROPE, observem com la baixa intensitat de treball se situa en el 6,1% i la privació material i social severa en el 8,6%.

D'altra banda, determinades circumstàncies vitals poden fer més vulnerables a les persones de manera singular, erosionant i dificultant la seva integració social. Aquest és el cas de les persones amb problemàtiques de salut mental, drogodependències i VIH/SIDA, les quals requereixen tractament sanitari i que, a banda de la complexitat clínica, poden presentar dificultats d'autonomia i d'integració social. Per tant, cal un abordatge integral d'aquests col·lectius que inclogui aspectes sanitaris, psicològics i socials. També les diferents etapes biogràfiques poden presentar moments o contingències que facin més vulnerables a les persones. Així doncs, esdevé imprescindible enfocar el problema de la pobresa i la inclusió social des de diferents vessants i amb una perspectiva comunitària i social.

Marc regulador del programa:

En l'exercici de les competències exclusives que la Generalitat de Catalunya té establertes en matèria de serveis socials, el programa s'emmarca en la llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials, la Llei 13/2006, de 27 de juliol, de prestacions socials de caràcter econòmic que garanteix ingressos econòmics dignes per a totes les persones amb ingressos inferiors a l'indicador de renda de suficiència establert (IRSC) i la Llei 14/2017, de 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia amb la finalitat d'assegurar els mínims d'una vida digna a les persones i unitats familiars que es troben en situació de pobresa.

Missió

Promoure el benestar integral i preservar l'autonomia de les persones més vulnerables, amb risc social o en situació de necessitat mitjançant programes, serveis i recursos específics que els permetin millorar la seva integració familiar, social i comunitària.

PRESSUPOSTOS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER AL 2026 **MEMÒRIES DE PROGRAMES**

Objectius estratègics i operatius del programa

- Millorar l'accés, la implementació, la integració i la compatibilitat de prestacions econòmiques socials per reduir la pobresa i el risc d'exclusió social (OE1.1)
 1. Mantenir la resposta a les persones amb dret a rebre prestacions per al manteniment de les despeses de la llar
 2. Mantenir la resposta a les persones amb dret a rebre pensions contributives i prestacions complementàries pensions no contributives
- Impulsar programes adreçats a reduir la pobresa infantil i a millorar el benestar i la qualitat de vida dels infants i joves en situació de vulnerabilitat per garantir la igualtat d'oportunitats (OE1.2)
 1. Incrementar fins a 1.133 el nombre de places d'habitatge de l'Àrea de Suport als Joves Tutelats i Ex tutelats
 2. Mantenir la resposta a tots els joves ex tutelats amb dret a rebre prestacions econòmiques que segueixen el programa d'emancipació
 3. Assolir fins a 10.100 infants i joves beneficiaris de les beques per participar en activitats de lleure educatiu
 4. Incrementar fins a 300 el nombre de monitors/es de suport als joves i infants amb discapacitat que participen al lleure educatiu
 5. Desenvolupar un sistema d'indicadors de la infància i l'adolescència assolint un 93% d'indicadors disponibles
 6. Mantenir en 68 el nombre de places dels pisos assistits per a joves majors de 18 anys en situació de vulnerabilitat gestionats pel CSSBcn
 7. Mantenir la resposta als joves ex tutelats atesos per l'Àrea de suport als joves tutelats i extutelats
 8. Assolir l'inici del programa Barris per créixer en 25 barris
- Garantir els drets bàsics de les persones i famílies en situació de major vulnerabilitat mitjançant programes que millorin la inclusió i la cohesió social (OE1.3)
 1. Incrementar el nivell d'atenció de l'acolliment residencial per a persones afectades pel virus VIH
 2. Mantenir el nivell d'atenció diürna i d'acolliment residencial per a persones amb drogodependències
 3. Incrementar el nivell d'atenció en l'àmbit diürn per a les persones amb problemàtica social derivada de malaltia mental
 4. Assolir fins el 80% d'estades ocupades en comunitat terapèutica per a drogodependents gestionades pel CSSBcn
 5. Mantenir l'assistència a joves vulnerables donant cobertura a la demanda actual i atenent el marc normatiu vigent del CSSBcn
 6. Mantenir la resposta als ens locals i les entitats per a l'atenció a les persones en situació de vulnerabilitat i risc d'exclusió social
 7. Assolir fins a 8.000 famílies ateses en el programa BÀSICO - Programa de lluita contra la privació Material
- Enfortir el sistema de serveis socials bàsics per millorar la qualitat de l'atenció social i els sistemes de gestió i per facilitar la tramitació de prestacions socials, l'acció comunitària i la coordinació interadministrativa (OE1.4)
 1. Mantenir el nombre de professionals dels equips bàsics de l'àmbit de l'exclusió social (s'estima que el temps de dedicació a aquest àmbit dels treballadors socials és del 50% i el dels educadors socials del 100%)
 2. Mantenir el suport als ens locals i les entitats mitjançant actuacions en matèria de serveis socials
 3. Mantenir el suport als ens locals i les entitats mitjançant actuacions en matèria de prevenció de conductes de risc
- Impulsar la prevenció i l'acció comunitària per a la inclusió social per enfortir les xarxes familiars i comunitàries i afavorir la transformació social als barris (OE1.5)

Indicadors del programa	Unitat	Obj.	2023 Real	2024 Real	2025 Previst	2026 Previst
1. Nombre de professionals d'equips bàsics (diplomats en treball social i educació social)	Nombre	OE1.4	3.177,00		3.294,00	3.294,00
2. Nombre de famílies ateses en el programa BÀSICO - Programa de lluita contra la privació Material	Nombre	OE1.3			6.875,00	8.000,00
3. Nombre d'hores de Serveis d'Ajuda a Domicili per risc social finançades mitjançant conveni amb el món local	Nombre	OE1.4	2.439.047,84		2.582.645,43	2.582.645,43
4. Famílies que han rebut ajuts per pobresa energètica del Programa de suport a l'abordatge integral de la pobresa energètica	Nombre	OE1.1		29.075,00	25.000,00	25.000,00
5. Beneficiaris prestacions manteniment de la llar per determinats col·lectius	Nombre	OE1.1	8.801,00	7.758,00	6.900,00	5.600,00
6. Beneficiaris de prestacions complementàries de pensions no contributives	Nombre	OE1.1	51.427,00	54.431,00	56.900,00	57.400,00
7. Beneficiaris de pensions no contributives d'invalidesa	Nombre	OE1.1	25.679,00	25.534,00	26.000,00	26.100,00
8. Beneficiaris ajut cònjuge supervivent	Nombre	OE1.1	6.301,00	5.574,00	4.714,00	4.400,00
9. Beneficiaris de pensions no contributives de jubilació	Nombre	OE1.1	39.173,00	42.517,00	44.000,00	45.900,00
10. Nombre de persones beneficiàries de l'RG	Nombre	OE1.1	161.265,00	145.178,00	153.340,00	138.421,00
11. Beneficiaris de prestacions per a joves extutelats segons la Llei 13/2006 de prestacions socials de caràcter econòmic	Nombre	OE1.2	2.216,00	2.752,00	2.900,00	3.050,00
12. Nombre d'usuaris del projecte Omnia	Nombre	OE1.5	29.403,00	29.632,00	32.000,00	31.000,00

Despeses per capítols del programa (EUR)	Import consolidat
1 Remuneracions del personal	0,00
2 Despeses corrents de béns i serveis	160.181.230,94
3 Despeses financeres	0,00
4 Transferències corrents	695.197.457,19
6 Inversions reals	6.824.848,33
7 Transferències de capital	3.000.000,00
8 Variació d'actius financers	0,00
9 Variació de passius financers	0,00
Total despeses	865.203.536,46

Llocs de treball pressupostats del programa	0
--	----------

AGRUPACIÓ	: Drets Socials i Inclusió		
PROGRAMA PRESSUPOSTARI:	317. Inclusió social i lluita contra pobresa		
GESTOR DE PROGRAMA	: BE23. Secretaria Cicles de Vida i Ciutadania		Subsector: GC

Objectius estratègics i operatius del programa

- Impulsar programes adreçats a reduir la pobresa infantil i a millorar el benestar i la qualitat de vida dels infants i joves en situació de vulnerabilitat per garantir la igualtat d'oportunitats (OE1.2)

5. Desenvolupar un sistema d'indicadors de la infància i l'adolescència assolint un 93% d'indicadors disponibles
8. Assolir l'inici del programa Barris per créixer en 25 barris

Indicadors del gestor	Unitat	Obj.	2023 Real	2024 Real	2025 Previst	2026 Previst
1. Percentatge d'indicadors disponibles d'un sistema d'indicadors de la infància i l'adolescència.	%	OE1.2	60,00	91,00	92,00	93,00
2. Nombre de barris en què s'ha iniciat el programa Barris per créixer	Nombre	OE1.2				25,00

Principals béns/serveis i actuacions destacades

1. Donar suport a entitats i ens locals per finançar projectes de millora en l'atenció i la inclusió social dels infants i joves
2. Implementar l'Estratègia de Lluita contra la Pobresa Infantil
3. Impulsar el programa "Barris per créixer", orientat a la lluita contra la pobresa infantil

Despeses per capítols del gestor (EUR)	Import sense consolidar
1 Remuneracions del personal	0,00
2 Despeses corrents de béns i serveis	10.876.584,44
3 Despeses financeres	0,00
4 Transferències corrents	0,00
6 Inversions reals	0,00
7 Transferències de capital	0,00
8 Variació d'actius financers	0,00
9 Variació de passius financers	0,00
Total despeses	10.876.584,44
Llocs de treball pressupostats del gestor	0